

N:o 120.

Af Herr **Liss Olof Larsson**: Om underdånig skrifvelse angående förändrad lagstiftning i fråga om tillverkning och försäljning af bränvin.

Vördsammast vågar jag härmed föreslå, det Riksdagen måtte besluta följande förändringar i nu gällande lag om försäljning af bränvin:

1:o att 1 mom. i § 14 må erhålla denna lydelse:

Vill någon väcka fråga, att annan utskänkning än den, som kan gästgifveri tillkomma, må i socken å landet idkas, göre derom framställning hos kommunalnämndens ordförande inom första hälften af Mars det år, då försäljningen skall börjas. Kommunalnämnden skall innan slutet af samma månad deröfver afgifva yttrande och deri, om bifall till utskänkningen för högst tre år tillstyrkes, utsätta den trakt, hvarinom den må ske, hvar efter yttrandet öfverlemnas till ordföranden i kommunalstämman. Denne inhemte, innan April månads utgång, på kommunalstämma, som blifvit två söndagar å rad pålyst, socknemännens utlåtande i ämnet; dervid minst två tredjedelar af de afgifna rösterna erfordras för att kommunalstämma skall anses hafva tillstyrkt bifall till utskänkningen. I annat fall förfalle frågan. Har kommunalstämma med ofvan bestämda röstöfvervigt tillstyrkt bifall, sände, inom tre veckor från det kommunalstämma blifvit hållen, ordföranden kommunalstämmo-protokollet och kommunalnämndens yttrande, jemte eget utlåtande i ämnet, till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande in. Kongl. Maj:ts Befallningshafvande fatte deri sitt beslut och gifve det kommunalnämndens ordförande tillkänna.

2:o att § 23 mom. 1 må erhålla följande lydelse:

Vid läger, eller der trupp eljest är för flera dagar samman-
dragen, vid helsobrunn eller badort, på passagerarefartyg eller
der värdshusrörelse af annan anledning kan komma i fråga att
under endast någon del af året utöfvas, må, efter kommunal-
styrelsens och i stad jemväl magistratens hörande, för kortare
tid än år, och med de inskränkingar i öfrigt, som pröfvas nö-
diga, rättighet till bränvins utskänkning meddelas af Kongl.
Maj:ts Befallningshafvande, när i förstnämnda fall, befälhafvande
militärchef och, i öfriga fall, andra vederbörande derom gjort
anmälan.

3:o att § 28 må erhålla denna lydelse:

Under sön- eller helgedag må ej bränvin, som är förtryttadt
genom parti- eller minuthandel, till köpare utmätas eller utlemnas.

Under sön- eller helgedag, från kl. 6 om aftonen föregående
söcknedag, vare all utskänkning förbjuden, derest icke på grund
af särskilda omständigheter, efter af kommunalstyrelse, med den
i § 14 mom. 1 bestämda röstöfvervigt, gjord framställning, och
sedan i stad magistraten blifvit öfver framställningen hörd, Kongl.
Maj:ts Befallningshafvande sådan försäljning tillåtit. Dock får
sådan tillåtelse, för hvarje gång, icke utsträckas utöfver sex
månader.

Har, i den ordning nästföregående moment stadgar, utskänk-
ning under sön- eller helgedag blifvit tillåten, skall dock alltid
under gudstjenst utskänkingsställe vara tillstängdt.

4:o Föreslås att § 35 måtte såsom alldeles öfverflödigt utgå.

Såsom skäl för de förändringar jag föreslagit i §§ 14 och 28, åberopar jag
båda Kamrarnas protokoll för den 20 April sistlidet år, samt hvad Bevillnings-Ut-
skottet uti sitt Betänkande N:o 4, punkten 11, då anförde. Det i § 23 föreslagna
tillägg afser att åt såväl Kongl. Maj:ts Befallningshafvande som vederbörande kom-
muner lemna något större rätt. När utskänkingsrättighet sökes på grund af denna
paragraf, har kommunen ingen rättighet eller tillfälle att yttra sig i frågan, hvilket synes
mig så mycket obilligare, som det just är kommunen, hvilken får vidkännas olägen-
heterna af sålunda tillåtna utskänkingsställen; och det är derföre jag föreslår att
sådan rätt måtte kommunalstyrelserna tillerkännas.

Åtminstone inom den provins jag tillhör har tillåtelsen för passagerarefartyg
att utskänkingsvis försälja bränvin, medfört mycken olägenhet, och med bekymmer
se kommunerna huru deras bemödanden att befrämja ordning och nykterhet motver-
kas af dessa flytande utskänkingsställen, som lägga till nästan hvar och när som
helst för att sälja bränvin. Om derföre Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillerkän-

des rätt att, vid meddelande af sådan rättighet, föreskrifva vissa förbehåll och inskränkingar, der sådant pröfvades nödigt, såsom t. ex. att sådan försäljning icke finge ega rum, då fartyg vore vid land förlagdt o. s. v., skulle många af de olägenheter, öfver hvilka nu klagas, kunna förekommas, och detta utan att någons rätt förnärmades.

För tillkomsten och bibehållandet af 35 § är det mig omöjligt att kunna finna något rimligt skäl — eller finnes det väl någon rimlig anledning till att allmän lag skall bestämma det suparen, som besöker krogen, ovilkorligt skall intaga ett visst quantum sprit för hvarje sup, han inmundigar, då till den, som icke köper bränvin på krogen eller minuteringsställe, säljaren får lemna bränvin af hvilken sprithalt, och med så mycken »finkelolja», som helst? eller skulle manne någon olycka inträffa för det allmänna eller för den enskilda, om suparen finge något mindre sprit men mera vatten, då han besökte krogen? Om lagen bestämdt ett maximum af den sprithalt, hvartill sådan vara finge försäljas, skulle jag icke yrkat på en sådan bestämmelses upphäfvande, men en bestämmelse i alldeles motsatt riktning är — löjlig, att icke säga något värre, och hör derföre ur lagen utgå.

För den som utskänker bränvin, hvilket är tillsatt med något för helsan skadligt ämne, torde de ansvarspåföljder strafflagen i allmänhet stadgar vara tillräckliga, och kan således äfven denna del af paragrafen saklöst utgå.

Vidare tillåter jag mig föreslå:

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes genom sakkunnige män låta öfverse nu gällande författningar angående tillverkning och försäljning af bränvin, i syfte att genom lagstiftningen må kunna åstadkommas ett än kraftigare motverkande af rusdryckers missbruk, samt derefter i detta ämne, om möjligt är, till nästa Riksdag afgifva förslag.

Såsom motiv för denna skrifvelse hänvisas till de Kamrarnes protokoll, som jag härofvän åberopat.

Om remiss till Bevillnings-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1877.

Liss Ol. Larsson.

Häruti instämma:

J. E. Johansson.

Hans Andersson.

Fr. Malmberg.

Mag. Jonsson.

Gustaf Carlsson.